

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від _____ 20 ____ року м. Тернопіль № _____

***Про затвердження положення про
геологічну пам'ятку природи місцевого
значення „Карстова лійка „Мархонівка”***

Відповідно до законів України „Про природно-заповідний фонд України”, „Про місцеві державні адміністрації”, „Про правовий режим воєнного стану”, указів Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні” і № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій”, від 12 січня 2026 року № 40/2026 „Про продовження строку дії воєнного стану в Україні”, наказів Міністерства екології та природних ресурсів України від 25 лютого 2013 року № 65 „Про затвердження Інструкції щодо оформлення охоронних зобов'язань на території та об'єкти природно-заповідного фонду”, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 02 серпня 2022 року № 281 „Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення положень про території та об'єкти природно-заповідного фонду України”, враховуючи лист Заліщицької міської ради від 31 жовтня 2025 року № 03-23/2531 та протокол засідання комісії обласної військової адміністрації з попереднього розгляду документації щодо охорони, збереження та використання природно-заповідного фонду, відтворення його природних комплексів та об'єктів, охорони рослинного й тваринного світу від 3 лютого 2026 року № 1/26:

1. Затвердити положення про геологічну пам'ятку природи місцевого значення „Карстова лійка „Мархонівка”, що додається.

2. Управлінню екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації в місячний строк передати територію геологічної пам'ятки природи місцевого значення „Карстова лійка „Мархонівка” під охорону Заліщицькій міській раді шляхом оформлення охоронного зобов'язання.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
№ 72/01.02-01 від 16.02.2026

Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000CEE93A0039D8DF00
Підписувач Пастух Тарас Тимофійович
Дійсний з 06.02.2025 10:20:31 по 04.02.2027 10:20:31

3. Контроль за виконанням розпорядження доручити заступникові начальника обласної військової адміністрації згідно з розподілом обов'язків.

Начальник військової адміністрації

Тарас ПАСТУХ

Володимир Василенко

Світлана Беспоповцева

Галина Берекета

Ірина Ленків

Тетяна Романська

Володимир Комінко

Ніна Вишовська

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника
обласної військової адміністрації

№ _____

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ГЕОЛОГІЧНУ ПАМ'ЯТКУ ПРИРОДИ
МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
„КАРСТОВА ЛІЙКА „МАРХОНІВКА”**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Геологічну пам'ятку природи місцевого значення „Карстова лійка „Мархонівка” (далі – Пам'ятка природи) оголошено рішенням Тернопільської обласної ради від 18 березня 1994 року „Про внесення змін і доповнень до мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду і затвердження Списку дикорослих рідкісних, реліктових, ендемічних рослин області, що підлягають особливій охороні”.

2. Пам'ятка природи входить до складу природно-заповідного фонду України і охороняється як національне надбання, щодо якої встановлюється особливий режим охорони, збереження і використання.

3. Пам'ятка природи площею 0,80 га розташована у Чортківському районі Тернопільської області в адміністративних межах Заліщицької міської територіальної громади, серед поля на південний схід від с. Новосілка.

4. Заліщицька міська рада на території Пам'ятки природи у своїй діяльності керується Конституцією України, Земельним кодексом України, Кодексом України про надра, законами України „Про охорону навколишнього природного середовища”, „Про природно-заповідний фонд України”, іншими законодавчими і нормативно-правовими актами та цим положенням, забезпечує і несе відповідальність за належний стан та додержання встановленого режиму території Пам'ятки природи.

5. Межі земельних ділянок, на яких розташована Пам'ятка природи, встановлюються в натурі (на місцевості) та закріплюються межовими знаками у визначеному законодавством порядку.

Відомості про межі, цільове призначення, оцінку, угіддя земельних ділянок у межах Пам'ятки природи та про обмеження у їх використанні вносяться до Державного земельного кадастру в установленому законодавством порядку та обов'язково враховуються при здійсненні землеустрою, розробленні містобудівної документації, проєктних матеріалів щодо планування території на регіональному рівні, а також при розвитку, забудові, використанні прилеглих територій.

До встановлення меж Пам'ятки природи у натурі її межі визначені відповідно до проєкту створення.

6. Адреса Заліщицької міської ради: 48601, вул. С. Бандери, 15 Б, м. Заліщики, тел. (03554) 2-12-31, e-mail: zalrada@zalrada.gov.ua.

II. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

1. Метою оголошення Пам'ятки природи є охорона та збереження карстової лійки діаметром близько до 20 метрів, яка утворилася у гіпсах.

Карстова лійка свідчить про розвиток активних карстових процесів, наявність близького залягання розчинних гірських порід, інтенсивну фільтрацію підземних вод та геологічну нестійкість території.

Геологічне утворення має важливу наукову та пізнавальну цінність.

2. Основними завданнями Пам'ятки природи є:

збереження у природному стані карстової лійки, цінної у науковому та пізнавальному відношеннях;

запобігання знищенню чи пошкодженню геологічного утворення, що охороняється в умовах антропогенного впливу, що посилюється;

проведення наукових досліджень і спостережень, спрямованих на вивчення та розроблення наукових основ охорони, збереження і раціональне використання об'єктів геологічної спадщини;

поширення екологічних знань серед населення тощо;

підтримання загального екологічного балансу в регіоні.

III. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

1. Відповідно до Закону України „Про природно-заповідний фонд України” у межах Пам'ятки природи забороняється будь-яка діяльність, що суперечить меті та завданням Пам'ятки природи, передбаченим цим положенням, і загрожує збереженню об'єкта природно-заповідного фонду, у тому числі:

розвідувальні та підривні роботи, розробка всіх видів корисних копалин, порушення виходів на поверхню гірських порід та ґрунтового покриття (крім випадків, коли здійснюється ліквідація наслідків стихійних явищ, зсувів ґрунту);

будівництво споруд, шляхів, лінійних та інших об'єктів транспорту, які не пов'язані з виконанням покладених на Пам'ятку природи завдань;

розорювання земель;

встановлення об'єктів зовнішньої реклами, торговельних лотків, павільйонів, кіосків, контейнерів для сміття тощо;

складування будівельних матеріалів, конструкцій, обладнання;

засмічення і забруднення території під Пам'яткою природи, у тому числі влаштування сміттєзвалищ;

зберігання на території Пам'ятки природи всіх видів отрутохімікатів;

проїзд територією Пам'ятки природи механічних транспортних засобів, крім доріг загального користування, вулиць і доріг міст та інших населених пунктів, автомобільних доріг на приватних територіях та транспортних засобів посадових осіб виконавчих органів селищних, сільських, міських рад, які здійснюють державний контроль у сфері охорони навколишнього природного середовища, а також правоохоронних органів, аварійно-рятувальних служб, органів та закладів охорони здоров'я, з'єднань військових частин, підрозділів

Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, операторів протимінної діяльності під час виконання службових обов'язків, спеціальних підрозділів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, працівників підприємств, установ та організацій, які здійснюють обслуговування об'єктів інфраструктури, розташованих у межах цих територій та об'єктів, власників або користувачів земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених Пам'яткою природи (у випадках, коли здійснюються дозволені господарські заходи);

знищення окремих дерев та чагарників, усіх видів трав'янистої рослинності, за винятком заходів, пов'язаних з попередженням виникнення надзвичайних ситуацій, чи здійснення природокористувань, передбачених цим положенням;

застосування хімічних засобів боротьби з шкідниками та хворобами рослин без відповідного наукового обґрунтування та документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;

полювання;

в період масового розмноження диких тварин з 1 квітня до 15 червня проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт, феєрверків, санітарних рубок лісу, використання моторних маломірних суден, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах);

здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів навколо місць гніздування хижих птахів, занесених до Червоної книги України (радіусом 500 метрів), та чорного лелеки (радіусом 1000 метрів), токовищ глухарів, тетеруків (радіусом 300 метрів);

організація таборів, місць відпочинку, розведення вогнищ на території Пам'ятки природи;

надання земельних ділянок під забудову;

проведення пізнавальних екскурсій поза межами екскурсійних стежок;

інші види господарської діяльності, що можуть призвести до деградації та зміни первісного стану природного комплексу, що охороняється, порушення природних зв'язків та ходу природних процесів, втрати наукової, господарської та естетичної цінності комплексу, що охороняється.

2. На території Пам'ятки природи у встановленому порядку дозволяється:

використання її в природоохоронних, еколого-освітніх, науково-пізнавальних цілях, проведення науково-дослідних робіт, обмежена господарська діяльність з додержанням встановленого цим положенням режиму території;

організація природоохоронної пропаганди, обладнання екологічних стежок, влаштування оглядових майданчиків;

проведення пізнавальних екскурсій маркованою екскурсійною стежкою;

виконання відновлювальних робіт та здійснення заходів щодо запобігання змін природних комплексів у результаті негативного антропогенного впливу або стихійного лиха;

збереження і відтворення природних комплексів та об'єктів Пам'ятки природи.

3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Пам'ятки природи здійснюється у порядку, визначеному статтею 9¹ Закону України „Про природно-заповідний фонд України”, іншими законодавчими та нормативними актами.

4. Забезпечення режиму охорони території земельних ділянок у межах Пам'ятки природи здійснюється землевласниками та землекористувачами.

5. Землевласникам та землекористувачам у межах Пам'ятки природи оформлюються охоронні зобов'язання щодо забезпечення режиму охорони та збереження території.

У разі зміни форми власності на земельну ділянку під Пам'яткою природи, землекористувача або його назви, орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, зобов'язаний повідомити про це уповноважений орган виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області з метою переоформлення охоронного зобов'язання.

6. Громадський контроль за додержанням режиму охорони та збереження Пам'ятки природи здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля, у межах повноважень, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення.

IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ РЕЖИМУ ОХОРОНИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ

1. Порухення режиму охорони та збереження Пам'ятки природи тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність.

2. Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи несуть особи, винні у:

нецільовому використанні території Пам'ятки природи;

здійсненні в межах Пам'ятки природи заборонених господарської та інших видів діяльності;

порушенні режиму охорони території Пам'ятки природи (пункт 1 розділу III цього положення), проекту створення Пам'ятки природи;

псуванні, пошкодженні чи знищенні Пам'ятки природи;

знищенні або пошкодженні інформаційно-охоронних та інших знаків;

самочинній зміні меж;

відведенні території для інших потреб;
здійсненні на території Пам'ятки природи господарської діяльності без документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;
невжитті заходів щодо попередження і ліквідації екологічних наслідків аварій та іншого шкідливого впливу на територію Пам'ятки природи, незабезпеченні її охорони;
перевищенні допустимих хімічних, фізичних, біотичних та інших впливів і антропогенних навантажень на території Пам'ятки природи;
незаконному використанні природних ресурсів.
Законодавством може бути встановлена відповідальність і за інші порушення законодавства про природно-заповідний фонд.

3. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну ними внаслідок порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи в розмірах і порядку, встановленому чинним законодавством України.

V. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Пам'ятки природи проводиться відповідно до статей 51-54 Закону України „Про природно-заповідний фонд України” за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що формує державну політику у галузі охорони навколишнього природного середовища на підставі відповідного експертного висновку.
